

TOVĂRĂȘIA

Foaie economică, care cuprinde tot felul de povești, și răspunsuri la întrebări, despre formarea și conducerea
tovărășilor și însoțirilor economice,
cu sfaturi pentru agricultură, meserii și negoț, și cu îndrumări pentru valorizarea produselor economice

Intocmită de VAS. C. OSVADĂ

Apare în 10, 20 și 30, a fiecărei luni.

Adaus economic la „LIBERTATEA”

Anul II.

ORĂȘTIE, 10 Octombrie v. 1907.

Nr. 26.

Moți și Săcui.

Răsăritul și apusul țării Ardealului e împodobit cu stînci și munți ce dau nutremînt poesiei — dar nu prea cresc spicul grăului și tuleul cucuruzului, cu care să se hrănească locuitorii strimtorați p'acolo. Bradul muntelui și aurul stîncilor nu mai e pe sama românilor cum nu era nici pe seama secuilor borvizul, plutele și bășunatele întinse.

Intorsura vremilor și lăcomia geșeftarilor i-au adus și pe moți și pe săcui la apă de lemn.

Așa a fost. Azi s'au schimbat lucrurile. Azi numai moții luc mai departe greul sărăciei, fără picuri de nădejde în zile mai luminoase. Săcuii e apropiat de malul mîntuirii. În țara lor au deja poene luminoase, au vîslași cu lunare bune, ce nizuiesc să-și scoată în spre mal...

Așa e azi. Moții sufer mai departe. Secuii să înciripă și să scutură de sărăcie. Și nu nici vina moților, că să tîng în sărăcie, cum nu e aici vrednicia săcuilor, că să scutură de ne-ajunsuri.

La mijloc e puterea și voia guvernului.

Guvernul a sărit cu zeci și sute de mii de coroane și cu mulțimea de bărbați poștațitori — ca să scape pe săcui din gura peririi.

Și același guvern stă nepăsător în fața țipetelor de durere și amar ale moților și nu le întinde nici degetul cel mic să se scoată ei prin ei — din gura peririi.

Măcar — că și moții sunt tot așa cetățeni ai statului, tot așa copii ai țării — cum sunt și săcuii. Patria asta

mamă le este și unora, ca și celorlalți.

Cu toate aceste...

Nenorocirea acestei țări este, că e cîrmuită de oameni, care nu să sfiesc să frămînte aluatul de pită cu patimi politice, cu șovinism de rassă. Acești oameni au vîrît și în treburile economice — diavolul patimelor politice și în vreme ce pentru un colț de țară jertfesc tot — pe un alt colț de țară îl lasă să se prăpădească în sărăcie și în neajunsuri.

Și moții noștri nici odată n'au cerut milă, n'au cerut să le pună bucătura în gură. Totdeauna și mai pe urmă prin rostul dlui deputat dietal Stefan C. Pop, numai atît au cerut să fie îngăduit să lucre în pădurile apărute și crescute sub paza lor, să le dea și lor lemnul de lucru cum îl dau veniturilor pripășite p'acolo, ca să facă speculații. N'au cerut și nu cer alta decît să le dea pe plată pășunat pentru vacuțele lor, din laptele cărora să-și țină copilașii, pînă cînd ei cutreeră cu cercuri și cu ciubare și tiocuri de rășină — în țară după făină...

Căci dare și cătane dau și moții — de cîte ori li se cere și cîta li se vine. Și ei nu vreau să se înbuibe. Vreau să trăiască, să-și poată crește copilașii, ca apoi și aceia la rîndul lor să poată plăti dări și să poată da cătane...

Dar și-a vîrît dracul coada politice și în economie și să pare că statul are cetățeni, fii buni și cetățeni fii mașteri.

Și nime nu judecă, nu ține samă că prăpădindu-se moții să prăpădește un colț de țară, întocmai cum să câștigă un colț de țară cu scăparea săcuilor din ghiarele sărăciei.

Că pe mine mă chiamă Spiridon și pe el Kelemen — din punctul de vedere al statului n'are nici o însemnătate. Datoria statului e să ajute ca și Spiridon și Kelemen să se simtă bine — aici în țara unde s'au născut, pe care au apărut'o moși-strămoșii lor și pe care o vor apăra copii de copiii lor.

Cu toate aceste Moții rămîn uitați, pe cînd Săcuii sunt conduși și ajutați spre malul mîntuirii.

De curînd s'a dat seama despre ce au căpătat și despre ce s'a făcut cu ajutorul guvernului — prin așa zisa »espositura ori agenția săcuiască« — pentru săcuii din răsăritul Ardealului.

În ce fel s'a făcut ajutoarea ne-o spune darea de samă publicată de espositura ministerială din prilejul împlinirii alor 5 ani de acțiune săcuiască :

S'au împărțit sămințe și nutrețuri. S'au dat gratuit, ori cu prețuri foarte scăzute unelte economice. Așa în 5 ani s'au împărțit între secui: 106 pluguri, 51 grape, 52 mașini de sămănat, 21 sape purtate de cai, 59 ciururi, 66 triere, 110 mașini de tăiat nutreț, 29 mașini de tăiat napi, 8 mașini de smicurat (sffirmat) cucuruz, și 72 altfel de mașini, în total dar 574 bucăți în preț de 55,253 coroane! Pe lîngă aceste s'au dat tovarășiiilor formate tot prin ajutorul acțiunii ajutoare de 21,347 coroane la cumpărarea de alte 206 mașini agricole.

Pentru vii s'au dat peste 3 milioane de surcele și aproape 1 milioane altoițe de vii. Pentru lățirea pomăritului s'au împărțit cu prețuri scăzute ori chiar gratuit peste 72.000 altoi de pomi. Tot asemenea s'a sprijinit

cultura de in, cânepă și hemeiu.

Pentru sporirea vitelor de soiu s'au dat ajutoare pentru cumpărarea de tauri și anume la 325 comune pentru 378 tauri. În cei cinci ani s'au împărțit la 2660 gazde 3384 vaci de soiu în preț de peste 2 milioane coroane. Tot asemenea s'au împărțit și 1908 scroafe de soiu în preț de peste 170.000 coroane. Oi s'au împărțit 6917 capete în preț de peste 124.000 coroane. Sunt apoi 4 găinării, de unde să împart pui și oue de prăsilă.

Ca să poată crește vitele aceste — acțiunea secuiască a îngrijit de pășune bună parte prin păduri, parte prin formarea de pășunate comune. Ministrul de agricultură a îngăduit să se pășuneze în peste 24 mii jughăre de pădure în cele 4 comitate săcuiști.

Pentru pășunate comune au alcătuit tovarășii de arîndă. Pentru îmbunătățirea pășunatelor, statul le-a cinstit suma de peste 110 mii coroane; iar pentru întărirea țărmurilor de ape le-au dat peste 25 mii coroane.

Pentru muncitori s'a alcătuit un birou de informație și plasare, care a așezat pînă acum în lucru 7000 muncitori săcui.

Ținîndu-se înse samă de minunata putere a tovarășiiilor — acțiunea săcuiască și-a pus toate puterile, ca să înzestreze satele săcuiști cu tovarășii economice. Și cu o muncă stăruitoare a succes ca în vreme scurtă de 5 ani să alcătuiască în secuime nu mai puțin ca 301 tovarășii sătești. Din aceste tovarășii 163 sunt tovarășii de credit, care lucră în 534 comune. Aceste au în total 35.314 membrii cu 50.507 părți (quote

acții) în preț de 2 milioane 616 mii 160 coroane din care plătite erau la finea anului 1906 cor. 1,770.200. Depuneri la aceste tovărășii au fost de 2,276.500 coroane, iar fonduri de rezervă cor. 386.900. Tovărășii de consum au fost 61 cu 16.029 quote și cu o întoarcere (circulație) de 1,309.113 coroane. Tovărășii de lăptărit au fost 50, din care lucră deja 40 cu 3771 membri. Aceste au valorizat aproape 5 milioane litre de lapte, pentru care au plătit membrilor aproape 1 milion coroane.

Pentru viitor să plănuiește alcătuirea de magazine de bucate. Tot aci să numără și cele 27 tovărășii de asigurarea vitelor, împreunate cu tovărășiile pentru prăsila de vite.

Iată-ce roade să pot ajunge prin o conducere centrală și cu plan — pe terenul tovărășiilor și iată pentru-ce îndemnăm noi din tot sufletul ca și noi să ne alcătuim barem o centrală pentru tovărășii!

Sfârșiturile la care s'a ajuns în săcuime prin sprijinul acțiunii săcuiești în vreme scurtă de 5 ani, nu le-am pomenit aici numai ca să arătăm cum e guvernul țării pentru unii mumă și pentru alții ciumă.

Ținta noastră a fost:

Intii să arătăm că și noi avem Săcuii nostri — pe Moții nostri uitați printre dealuri, pe care trebuie să-i ajutăm barem noi, apoi să ne încredințăm încă-odată că nouă nime nu ne sare cu bucătura de a gata, și în sfârșit, ca să avem o pildă probată — cum trebuie să muncim — ca să înaintăm și economicește.

Să înțelegem și — să lucrăm noi cu noi și prin noi, căci nouă pruna în gură nu ne pică.

...Mai aștepți Tu mila lui?

Un tiner înțelept!

Tinerul *Ioachim Sociu* a învățat la școală 12 ani, a isprăvit la gimnaziul din Făgăraș, unde a dat examenul de maturitate (bacalaureantul) cu bun

sfârșit. Și apoi — a intrat acum de curind în fabrica de mașini A. Rieger din Sibiu, ca să învețe meseria.

Asta e știrea, ce o primim și la care ne oprim aici cu o nemărginită bucurie. Căci în faptul acesta găsim sămînța unei roade îmbelșugate, pe care dat ne va fi să o avem, în cazul cînd pilda tinărului Sociu va fi urmată de alți tineri români, ce se simt cu chemare pentru-ca prin meserie să-și asigure un loc de frunte în viața noastră națională și să reverse cinste și bun nume asupra poporului, din cari fac parte.

Dorim tinărului Sociu răbdare și spor la muncă pentru-ca și prin izbânde în meserie să fie primul cum primul este acuma între tinerii noștri cu maturitate, care și-a ales drept carieră — meseria. Suntem în drept să legăm mari nădejdi de un tinăr, care a avut curajul vrednic să rupă cu greșita socoată a lumii noastre și să pornească pe un drum nebătut de tinerii noștri, cu pregătiri asemenea lui.

Căci lumea noastră nutrește păreri rușinos de greșite despre meserii și negoț. La tot pasul ne întîlnim cu păreri, ce vreau să dovedească aceia, că a fi măiestru ori negustor însemnează a avea în societate un loc de coadă și că un negustor ori meseriaș e mai puțin, mai îndărăt chiar și decît un scriitorăș de pe la vre-o cîntălărie.

Cine nu a văzut de pildă părinți, cari mai bucuros își mărită singura fată ce o au cu un slujbaș, ce are o leafă lunară de 40—50 florini decît cu un meseriaș ce lucră cu 2—3 calfe ori un negustor cu o bună prăvălie.

Li auzi zicînd: „ori cum dar tot e între domni“. Parecă meseriașul ori negustorul n'ar fi domn, nu și-ar putea asigura în societate loc mai de frunte decît un biet funcționăraș, cu coate goale și cu averea în un cufăraș.

La alte neamuri, mai luminate meseriașii și negustorii, dau fruntea societății. În jurul lor și prin ei se învîrte întreaga viața țării. E adevărat însă că negustorii și meseriașii acestor trei sunt mai bine pregătiți, ca ai noștri. Pe aceia nu lenea,

nici sila nu i-a svîrlit în brațele meseriei ori a negoțului. Aceia și-au câștigat mai întăiu în școale învățătura și creșterea trebuincioasă unui om cult și, numai după aceia s'au apucat de meserie și de negoț. Ori apoi în cele mai multe casuri numai acei băieți au fost îngăduiți la meserii și negoț, care s'au ales dintre ceilalți prin hărnicie, prin istețiu și prin puterea de judecată și de voință. Pe cei mai slabi în alte țeri îi lasă să se infunde prin cîntălării, ca scriitori, ce-și fac slujba de azi pe mâne ca și o mașină fără să-și mai spargă capul cu nimica.

La noi, din o nenorocită măimuțare băieții isteți, vioi, gata de ori-ce combinație și pricepere sunt lăsați în aerul omorîtor al școalei cu groaza de articlii, declinații, sintaxe și mai știu și eu cite „gramatici“ sârbede pentru creeri. După-ce isprăvesc cu gimnaziul sunt înfundăți fie la teologie, fie la drepturi — mai ales. Cei-ce nu mai au bani să perd prin vre-o cîntălărie cu plăți vecinice de cite 30 fl. la lună.

La meserii și negoț să duc de obicei băieții răi leneși, fără voință ori apoi cei săraci și zgriburați în suflet de neajunsuri. Și unii și alți să perd — de vreme-ce cei dintii n'au voință, n'au curaj — cei din urmă n'au nădejdi și n'au prilej să se desvolte, căci lipsindu-le și haina de pe trup, sunt dați în lucrători slabe unde nu pot să învețe nici meseria și nu li-să poate desvolta nici nizuința de muncă nici voința de a trece înainte n'au temeiu nici material nici moral — pe care să edifice viitorul de mai tîrziu. Și așa să perd și cu ei înfundă și înaintarea și bunul nume al meseriilor și negoțului național.

Abia ici-colea să mai ridică să mai afirmă câte unul, care a fost mai tare în suflet de a putut trece norocos peste misiunile și neajunsurile vieții de ucenic, înfundat în o lucrătoare ori în o prăvălie slabă.

Iată pentru-ce ne bucurăm nespus de mult cînd ni să dă să vedem începuturi de o schimbare a lucrurilor în spre bine. Și de bună seamă e un început înveselitor faptul, că un tiner român cu examen de maturi-

tate, dat cu succes s'a apucat de meserie.

Dzeu să-i ajute în noua cale pentru ca viitor de aur să-și facă și neamului fală și cinste să aducă.

Părinți români! Rupeți cu judecata rușinoasă ce o aveți despre meserii și negoțuri. Dați-vă copii cei buni, cei isteți la meserii și negoț căci atunci nu veți vedea atîtea moșii românești mîncate cu cambiile ficiorilor ajunși în datorii prin traiul domnesc al cîntălărilor. Neamul vă va cinsti și copii vostri vă vor fi recunoscători.

Răspunderea la vînzarea vitelor.

Bine îngrijita „Revista Bistriței“ dă următoarele talmăciri despre aceea ce înseamnă a chezași cineva pentru vitele vîndute și cumpărate:

Vînzătorul de obicei numai pentru aceea stă bun, că adecă vînda are atari însușiri, cari — natural — să pot pretinde; mai departe trebuie să stee bun pentru următoarele boale (defecte) și anume: la porci: pentru „mazere“ în decurs de 8 zile dela vîndere și cumpărare; la oi: pentru vărsat și hără 8 zile, iar pentru calbaza și vermi în plămîni 60 zile; la vite cornute: pentru turbeculoză (oftică) și pentru adesea gonire (mania gonirii); la cai: pentru orbeală de lună, orbeală neagră, tălant rău, hăbăuceală 30 zile, chehea, răpciuga (mucii) 15 zile.

Dacă cumpărătorul descopere ceva boală în vremea arătată mai sus și aceasta o constată prin medicul veterinar poate să pretindă dela vînzător desfacerea contractului adecă își cere îndărăpt banii dați, dînd îndărăpt vînzător sau își ține vînzătorul drept o anumită sumă dela vînzător.

Indată ce a descoperit cutare boală (defect) e îndatorat a înștiința numai decît pe vînzător.

Vînzătorul numai atunci poate scăpa de răspundere, dacă poate adeveri că cutare boală sau defect, s'a ivit numai după vîndere. Cumpărătorul și în cazul cînd terminul de mai sus a trecut, poate să-și caute dreptul, dacă e în stare să adeverească prin martori sau prin medicul veterinar, că cutare boală, a avut-o vînzătorul înainte de predare (înainte de tîrg).

Dacă cutare animal în decurs de 24 ore să bolnăvește ori piere putem să zicem, că a fost beteag înainte de predare și în atari cazuri cumpărătorul poate să-și pretindă banii numai decît îndărăpt.

Roata vremii.

— Spicui și ocoșeli. —

La 10 Octomvrie Budapesta în-
treagă s'a sgduit de năvala, ce-au
dat'o suta de mii de muncitori —
ca să strige în drumul mare, că ei
nu au drepturi, ca să poată avea
pîne tichnită.

Cum stam răzimat de un felinar
de pe calea Andrassy pe unde îmi
treceau înainte zecile de mii de
muncitori, care iau pe zi plată de
cite cel puțin 4 coroane — gîndul
m'a dus în văile Ardealului și în
câmpiile Bănatului. Și vă vedeam
pe voi sătenii români, care munciiți
din zori și până în seară — nu
numai 8 ceasuri pe zi — și tot
n'aveți venit la zi de nici chiar
1 coroață. Și voi plătiți dările și
voi țineți țara, cu fabricile și cu
muncitorii lor. Și totuși nu strigați!

Măcar că voi a-ți fi mai în drept
să strigați. Căci vouă vă iau porcu-
lul și vacuța și griul și cucuruzul
— crescut și adunat peste an —
Vi-le iau pentru dări și datorii. Și
voi tot nu strigați.

Voi nici nu știți să strigați —
la olaltă. Și apoi glasul unuia
să perde. Și mulți nu vă știți aduna
că nu cunoașteți și nu vă pătrun-
deți de dușul — în tovărășirii.

Când va-ți pătrunde, de bună
samă n'ați ieși în uliță să strigați
după pîne și după drepturi. Le-a-ți
avea a casă — de-a gata! Și
a-ți ști munci mai departe — tot
așa de liniștit, tot așa de răbdurii
ca azi, dar mai îndestuliți.

De ce nu vreți să trăiți mai în-
destuliți — voi și copiii vostri?...

*

Din șireagurile nesfirșite ale
muncitorilor, ce demonstau la 10
Octomvrie pentru votul universal
mi-s'a intipărit în minte fața unui
muncitor — ca de 40 ani. Pășia
măreț cu capul ridicat și în mîna
dreaptă ținea sus, ca un steag —
un număr din foaia socialistă „Nép-
szava“. Vedeai din fața-i plină de
conștiență și de maestate, cu cită
sfîntenie ține la petecul de hîrtie...

De acolo și-a cules el insuflețirea,
de-acolo și-a luat curagiul luptei,
de-acolo și-a învățat cărarea spre
organizarea, ce i-a adus 8 ceasuri
de lucru și plată la zi de 5 coroane.

Cîte sfaturi, cîte cărări, cită
însuflețire nu culeg și ai noștri din
foile noastre. Dar cîți și le fac
steag?

Și fără de steag — luptă nu să
câștigă...

*

La Sibiu, la Orăștie, la Brad și
în alte multe locuri dame române
să obosesc să îndemne pentru por-
tul național. Să nu să piardă,
căci am avea cu o podoabă mai
puțin, am perde un sămn vădit al
sufletului nostru românesc. Sunt
vrednice de laudă damele ce oste-
nesc pentru susținerea și lățirea

portului românesc. Dar... am între-
ba cu supunere — pentru-ce nu
dau pilda bună mai întii de toate
— damele: pentru-ce nu poartă
dior mîndrul nostru port național
și la bal și pe stradă și la vizite
și în saloane?..

Noi credem, că 10 dame, ce ar
îmbrăca portul național în toată
buna vreme ar folosi mai mult de-
cît ori-cîte îndemnuri cu vorba spusă
în adunări ori scrisă în gazete.

Ia cereați, mă rog și recunoș-
tința neamului de sigur că v'ar în-
curaja — tot mai mult.

În jurul băncii „Transsylvania“.

Din prilejul unei alegeri de
cassar la banca de asigurare „Trans-
sylvania“ din Sibiu — când în
locul românului Comșa s'a ales un
sas, am scris că prin alegerea
acesta nouă românilor ni s'a făcut
o nouă nedreptate, din partea
compatrioților sași, care prin între-
lăsarea noastră au ajuns stăpâni pe
banca de asigurare „Transsylvania“,
și am pretins ca să se țină cont de
faptul că banca e susținută în
mare parte numai prin asigurați
români. Urmarea firească credeam
că va fi, că cei dela conducerea,
băncii vor da explicațiile de lipsă
și vor promite îndreptarea lucrurilor.

Asta le-o impunea chiar și nu-
mai resonul de afaceri; nici nu
mai vorbind despre îndreptățirea
noastră de a avea satisfacția asta.

Cu toate astea înse, ce să în-
tîmplă?

„Un membru român din direc-
țiunea băncii de asigurare „Trans-
sylvania“ (că sunt și 2—3 de aceea
în direcția băncii) își ia osteneala
să spele și să scuze pe sași pen-
tru purtarea lor atît la alegerea de
cassar de acum cit și peste tot la
felul lor de ași arangea conducerea
băncii.

Ne pare foarte rău că lămuriri-
zile pe care membrul „român“ le-a
dat publicului prin „Lupta“ nu ne-au
putut convinge nici despre „corec-
titarea“ sașilor nici despre vina
ce-am purta-o noi românii pentru-că
„Transsylvania“ e atît de săsească
și nu cum ar fi după drept — și
atît de românească.

Din toate lămuririle și reflexi-
unile membrului român ne-am ales
dar cu atît că acum știm pen-
tru-ce nu putem noi stăpâni la
banca „Transsylvania“ ori cel puțin
pentru-ce nu putem fi în drepturi
egale ca sașii — „în proporția
asigurărilor“ ce le dăm noi și
ce le dau ei. Căci noi numai atît
pretindem: să fim părtași pe o formă
în drepturi și obligamente. Nimic
mai mult. Casă pretindem asta cre-
dem că e de cinstea noastră nați-
onală și e în interesul afacerii.

Ținem samă de faptul că aici
nu e vorbă despre aspirații nați-

onale, nu e vorbă de politică de
zi țori de partid. E vorbă de un
geșeft — de o întreprindere uma-
nitară și în același timp și econo-
mică, de care sunt legate atîtea
și atîtea interese a mii și mii de
oameni, dintre care chiar majorita-
tea sunt români.

Să nu poarte dar nime teama,
că vor fi primejduite interesele asi-
guraților români dela „Transsylva-
nia“. E de datorința tuturor, ce
scriu în această gingașă afacere,
să țină seamă de aceste interese.
În același timp înse tocmai pen-
tru păzirea intereselor, ce ne leagă
de „Transsylvania“ ne găsim o da-
torie să ajutăm să să facă deplină
lumină, să talmăcim tuturor cum
stau lucrurile și apoi să îndemnăm
să se ia astfel de măsuri, prin care
interesele asiguraților români —
care pe noi mai ales ne privesc —
să fie mai bine ocrotite.

Nu e voba aici despre o hîrtu-
ială cu sașii ori chiar și numai cu
membrul „român“ ce s'a angajat
să scoată castane pe sama sașilor
— după părerea noastră în vină.
Noi dorim și ne vom nizu cu
toate mijloacele cinstite și lipsite
de ori-ce supărare a unuia ori al-
tuia — să lămurim publicului nos-
tru stările dela banca „Transsyl-
vania“ și după-ce vom fi înțeleși
să îndemnăm să se ia măsurile po-
trivite pentru desvoltarea și înflo-
rirea acestui institut, de care să
leagă atîtea interese românești.

Ca să o putem face aceasta
trebuie să talmăcim mai întii teme-
lia pe care e alcătuită „Transsyl-
vania“ apoi felul cum e condusă
azi și cum credem noi că ar tre-
bul să se conducă.

Și până atunci înse îndemnăm
publicul românesc să nu primească
dușmănos această instituție. Să o
țină ca pe o cetățuie, ce azi mîne
poate fi în dreapta noastră stăpâ-
nire. Prin urmare să nu tindem să
o dărîmăm noi înainte de vreme,
capoi iar tot noi să fim siliți să
ni-o ridicăm. Cînd n'am fi înțeleși
cum trebuie și cînd lucrurile nu
s'ar putea îndrepta — atunci ar fi
altceva.

Deocamdată însă ni să impune
tuturor o binevoitoare rezervă —
căi numai așa credem noi să ne
putem înțelege — cum să cuvine
unor tovarășii cinstiți, dintre cari
nici unul nu vrea răul ori paguba
ori scurtarea celui alt.

Aceste premise — vom continua
în numerii viitori. Și după-ce
întreagă afacerea este de
un interes public, și privește
pe atîtea și atîtea mii de
români asigurați la „Trans-
sylvania“ — rugăm pe cele
alalte foi ale noastre să re-
producă scrisesele noastre —
în aceasă afacere. Și apoi
să-și spună părerea!

Din piețe.

În prețul bucatelor nu s'a
făcut nici o schimbare mai în-
semnată. Griul deocamdată pare
că nu mai urcă în preț ba în-
chină în spre ieftinire. Cucuru-
zul nou deja a ajuns în piețe
și să vinde între 4 și 5 florini
maja metrică.

Pentru mai buna informație
a cetitorilor noștri dăm aici pre-
țul bucatelor, în coroane și fi-
leri, pe maja metrică (100 kgra-
me) din următoarele orașe:

	Griul	Săcară	Orz	Ovăs	Cucu- ruz ve- chii
Arad	21—	17—	—	14—	12'60
Aradul-Nou	20'80	17—	—	14—	12'60
Becicherec.-m.	20'40	18—	—	14'80	13—
Bichiș-Ciaba	22'20	15'40	—	14'20	10'60
Debrețin	21—	17'60	—	15'40	14'60
Panciova	20—	—	—	14'30	12'40
Oradea-marc	22—	17'60	—	15'30	13—
S.-Miclăuș.-m.	21'40	16—	—	14—	13—
Sătmar	21'40	18'20	—	15—	13—
Sibiu , ,	22'50	18—	—	15—	14'50
Verșeți	21'20	19—	—	14'10	12'70
Timișoara	21'20	18'20	—	14'60	12—
Hunedoara	20—	17'10	—	14—	14—

Ca să răspundem deodată
la mai mulți, care ne întrebă
despre prețurile, ce le au poa-
mele, legumele și galițele în
piețele din Budapesta, publicăm
aici nota tovarășiei economilor
maghiari, ce au dat'o în săp-
tămîna trecută:

Carne: Carne de vită 90—150
coroane, carne de vițel 120—126
coroane, carne de porc 100—140
cor., slănină proaspătă 90—139 cor.
slănină sărată 136—156 cor., slă-
nină afumată 140—156—130—156
cor., slănină de topit 138—144 cor.,
unsoare de porc 136—158 cor., de
majă metrică. — *Carne afumată:*
140—180 cor., șuncă 140—142
cor., salamă 380—440 cor. de chi-
logram.

Galițe: Puii de găină, mici 130
200 fileri, mai mari 200—280 fil.,
rațe slabe 300—400 fil., rațe grase
4.60—6 cor., găște grase 12—18 cor.,
găine 2.40—4 cor., curci 6—10 cor.
de pereche.

Legume: Cartofi galbini 5—6
cor., roșii 4.50—5.50 cor., albi 3.80
5.80 cor., ceapă 8—12 cor., aiu (us-
turoiu) 16—18 cor. de majă metrică.

Poame: Mere, cele mai frumoase
(Ranett, Jonathan, Török-Bálint, bă-
tule) 24—36 cor. de m. m.

Varză 3—12 cor. de 100 chilo-
grame.

Felurite: Mere 1.10—1.20 cor.,
săpun de Seghedin 60—70 fil. de
chilogram.

Ovăs: Din Banat și Bacica 83
—85 cor., din Ardeal mai micuțe
81—83 cor. de ladă (în fiecare ladă
1440 bucăți).

